

Nr.: 01112

A.R. Nr.: 2010/AR/3128

Rep. nr.: 2012/2694

HET HOF VAN BEROEP TE BRUSSEL
17^e kamer,

zetelend in burgerlijke zaken,
na beraad, wijst volgend arrest:

INZAKE VAN:

[REDACTED], wonende te [REDACTED],
[REDACTED]

appellant,

vertegenwoordigd door Mr. DE BRABANTER Jan, advocaat te 1730 ASSE,
Stationsstraat 69 ;

Eindarrest

van 16/04/2012

(hoger beroep
ontvankelijk doch
ongegrend)

TEGEN:

**De GEWESTELIJK STEDENBOUWKUNDIGE INSPECTEUR voor het
grondgebied van de provincie Vlaams-Brabant** waarvan de burelen
gevestigd zijn te 3000 LEUVEN, Bijde Inkomstenlaan 103-105,

geïntimeerde,

vertegenwoordigd door Mr. DECLERCQ Philippe, advocaat te 3000 LEUVEN,
J.P. Mindelaersstraat 33 ;

1. Het hof put zijn rechtsmacht uit een verzoekschrift tot hoger beroep, neergelegd op 29 november 2010, gericht tegen een vonnis van de beslagrechter bij de rechtbank van eerste aanleg te Brussel, gewezen op 3 november 2010.

RETROACTEN.

2. Naar aanleiding van ingeroepen overtredingen door de heer [REDACTED] op de vigerende reglementering betreffende ruimtelijke ordening, heeft de gemachtigde ambtenaar op 28 juli 1993 in het kader van de strafprocedure een vordering ingesteld tot herstel van de plaats in de vorige staat onder verbeurte van een dwangsom. Het Vlaams Gewest heeft zich burgerlijke partij gesteld.

De heer [REDACTED] is bij vonnis van 22 november 2001 door de correctionele rechtbank te Brussel strafrechtelijk veroordeeld. Wat de herstellvordering betreft, heeft de rechtbank als volgt beslist:

"Beveelt beklaagde de plaats in de vorige staat te herstellen binnen een termijn van twaalf maanden, te rekenen vanaf huidige uitspraak.

Zegt dat na het verstrijken van de gestelde termijn, de gemachtigde ambtenaar, voor het geval dat het vonnis niet vrijwillig werd ten uitvoer gelegd, daarin kan voorzien, overeenkomstig artikel 65,§2 van de wet van 29 maart 1962, op kosten van de veroordeelde die gedwongen wordt de uitgaven terug te betalen tegen overlegging van een staat op haar kosten begroot en uitvoerbaar verklaard door de beslagrechter, op verzoekschrift.

Veroordeelt beklaagde tot het betalen van een dwangsom, ten voordele van het Vlaams Gewest, van tiendubzend frank per dag vertraging bij niet vrijwillige uitvoering van het herstel der plaatsen in de vorige staat, binnen de gestelde termijn."

3. Op 28 juli 2006 heeft de GEWESTELIJK STEDENBOUWKUNDIGE INSPECTEUR voor de provincie Vlaams-Brabant voormeld correctioneel vonnis aan de heer [REDACTED] laten betekenen en gelyktijdig is aan de heer [REDACTED] bevel gedaan tot betaling van de dwangsom "vanaf heden".

Op dezelfde datum is er ook overgegaan tot een uitvoerend roerend beslag ten laste van de heer [REDACTED] voor de betaling van € 5.375,25, waarvan € 5.000 ten titel van administratieve boete.

4. De heer heeft hiertegen verzet aangetekend om te horen zeggen voor recht dat de tegen hem ingestelde uitvoering houdende betaling of verbeurte van een dwangsom van € 247,89 per dag nietig is zolang het bevolen herstel niet integraal is doorgevoerd en niet aan de GEWESTELIJK STEDENBOUWKUNDIGE INSPECTEUR is gemeld. Hij heeft in het kader van deze procedure ook de verjaring van de dwangsom en het bestaan van een regularisatieprocedure ingeroepen.

De beslagrechter heeft de vordering van de heer ongegrond verklaard bij vonnis van 11 mei 2007.

5. Op 21 november 2007 heeft de GEWESTELIJK STEDENBOUWKUNDIGE INSPECTEUR bij proces-verbaal vastgesteld dat de veroordeling om de plaats in de vorige staat te herstellen, uitgevoerd is geworden.

6. Hierna zijn op verzoek van de GEWESTELIJK STEDENBOUWKUNDIGE INSPECTEUR van de Provinciale Afdeling Ruimtelijke Ordening, Huisvesting en Monumenten en Landschappen voor de Provincie Vlaams Brabant aan de heer volgende betekeningen gedaan:

- op 2 december 2009: een verjaringstuitend bevel,
- op 3 maart 2010: een bevel voorafgaand uitvoerend beslag op onroerend goed, strekkend tot de betaling van € 119.236,87, waarvan € 117.499,86 ten titel van dwangsom (474 x € 247,89, zijnde € 247,89 per dag voor de periode van 28 juli 2006 tot 13 november 2007),
- op 30 maart 2010: een uitvoerend beslag op onroerend goed.

7. De heer heeft zich tegen dit onroerend beslag verzet bij dagvaarding van 28 april 2010.

Zijn verzet strekte ertoe te horen zeggen voor recht dat de GEWESTELIJK STEDENBOUWKUNDIGE INSPECTEUR niet over een titel beschikt om tot het litigieuze beslag over te gaan, bijgevolg te horen zeggen voor recht dat de GEWESTELIJK STEDENBOUWKUNDIGE INSPECTEUR dit beslag moet opheffen en hiervoor de nodige vermeldingen aan het hypotheekkantoor moet overmaken, en de GEWESTELIJK STEDENBOUWKUNDIGE INSPECTEUR te horen veroordelen tot de kosten.

De beslagrechter heeft deze vordering ongegrond verklaard en heeft de heer veroordeeld tot de kosten.

De heer heeft tegen deze beslissing hoger beroep ingesteld.

VOORWERP VAN HET HOGER BEROEP.

8. Het hoger beroep van de heer _____ strekt ertoe:

- te horen bepalen voor recht dat het vonnis waarop geïntimeerde zich steunt om over te gaan tot uitvoerend beslag op onroerend goed nietig is wegens miskenning van artikel 1385bis Ger.W.,
- ten minste te horen bepalen voor recht dat geïntimeerde niet over een titel beschikt om tot het litigieuze beslag over te gaan,
- bijgevolg te horen bepalen voor recht dat geïntimeerde dit beslag moet opheffen en hiervoor de nodige vermeldingen aan het hypotheekkantoor moet overmaken en dat bij gebreke hiervan huidig arrest als opheffing van het beslag zal gelden,
- geïntimeerde te horen veroordelen tot de kosten van beide aanleggen.

9. De GEWESTELIJK STEDENBOUWKUNDIGE INSPECTEUR besluit tot de ongegrondheid van dit hoger beroep, met de veroordeling van de heer _____ tot de kosten.

IN RECHTE.

10. Ter zitting van 20 maart 2012 heeft de heer _____ overmacht ingeroepen, meer bepaald de onmogelijkheid, voor hem, om het correctioneel vonnis uit te voeren. Naar zijn zeggen zal de retroactieve afschaffing van de dwangsom in rechte gevorderd worden.

De GEWESTELIJK STEDENBOUWKUNDIGE INSPECTEUR heeft hierop gerepliceerd dat de titel op grond waarvan hij uitvoert, thans actueel is.

(Zie het proces-verbaal van de openbare terechtzitting van 20 maart 2012.)

De onmogelijkheid om de veroordeling op straffe van een dwangsom uit te voeren, moet aan de bodemrechter voorgelegd worden.

De bodemrechter heeft een vonnis geveld op 22 november 2001, zodat de heer _____ meer dan voldoende de tijd gehad heeft om de onmogelijkheid tot uitvoering voor te leggen. Dit is tot op heden nog niet gebeurd.

Er is dan ook geen geldige reden om de behandeling van de zaak nog uit te stellen of te schorsen tot de bodemrechter zou uitspraak gedaan hebben over een vordering die zelfs nog niet ingesteld is.

11. De heer _____ beroept zich op de schending van artikel 1385bis Ger.W.

Volgens dit artikel kan de dwangsom niet worden verbeurd vóór de betekening van de uitspraak waarbij zij is vastgesteld.

De heer _____ leidt hieruit af dat a contrario, een dwangsom gebeurlijk slechts kan worden gevorderd na de betekening van het vonnis, in casu het vonnis van 22 november 2001 dat betekend is geworden op 28 juli 2006.

Volgens de heer _____ was de correctionele rechtbank dus niet gemachtigd om de gemachtigde ambtenaar toe te laten een dwangsom te vorderen na een termijn van 12 maanden vanaf de datum van het vonnis, in dit vonnis dus onwettig wegens schending van artikel 1385bis Ger.W. en kan dit vonnis derhalve niet worden aangewend om dwangsommen in te vorderen.

Het vonnis van 22 november 2001 heeft aan de heer _____ bevolen de plaats in de vorige staat te herstellen en heeft hem een termijn van 12 maanden toegekend om hiertoe over te gaan.

Het is niet aan de rechter verboden een termijn toe te kennen om aan de veroordeling te voldoen, dit kan hij zelfs doen wanneer dit niet gevorderd is geworden. Het toekennen van een termijn behoort tot de modaliteiten van de dwangsom, waarover de rechter onaantastbaar oordeelt.

(K. WAGNER, Dwangsom (APR, 2003), nr. 27, biz. 27)

De omstandigheid dat het correctioneel vonnis de gemachtigde ambtenaar toegelaten heeft een dwangsom te vorderen na een termijn van 12 maanden vanaf de datum van het vonnis zonder de betekening van het vonnis te vliëren, betekent niet dat dit vonnis onwettig zou zijn: een vonnis dat een veroordeling oplegt onder verbeurte van een dwangsom is rechtsgeldig voor zover de bewoordingen van de beslissing niet impliceren dat de dwangsom kan worden verbeurd vóór de betekening. Op grond van artikel 1385bis, derde lid Ger.W. zijn de woorden "per dag vertraging", als zij niet gepreciseerd zijn, te rekenen "vanaf de betekening" (K. WAGNER, Dwangsom (APR, 2003), nr. 91, biz. 89).

In huidige zaak is er geen sprake van dat het correctioneel vonnis impliceert dat de dwangsom kan worden verbeurd vóór de betekening.

De dwangsommen, vooropgesteld dat het herstel in de vorige staat niet gebeurd is binnen de termijn van 12 maanden vanaf de uitspraak van het correctioneel vonnis, zijn verschuldigd vanaf de betekening van het vonnis (want aan de heer _____ is een uitvoeringstermijn van 12 maanden toegekend maar geen respijttermijn voor de dwangsommen – zie Cass., 15 maart 2011, rolnummer P.10.1282.N, www.juridat.be), maar in geen geval voordat de gestelde uitvoeringstermijn van 12 maanden verlopen is. Dit laatste vormt hier geen probleem aangezien de betekening gebeurd is op 28 juli 2006 en er vóór die datum ook geen dwangsommen aangerekend zijn.

De heer houdt voor dat hij in uitvoering van het correctioneel vonnis vanaf de betekening van dit vonnis nog over 12 maanden beschikte om over te gaan tot het herstel van de plaats in de vorige staat en dat voor die periode om tot het herstel over te gaan alleen de werkdagen in aanmerking mogen genomen worden omdat hij alleen tijdens de werkdagen in het herstel kan voorzien.

Hij leidt hieruit af dat de GEWESTELIJK STEDENBOUWKUNDIGE INSPECTEUR geen 474 maar slechts 107 dagen voor de aanrekening van de verbeurde dwangsommen in aanmerking had mogen nemen.

In het licht van wat al is vastgesteld over het verschil tussen de uitvoerings- en de respijttermijn en over de betekening van een vonnis dat een veroordeling uitspreekt op straffe van een dwangsom (zie hierboven), is dit totaal irrelevant: de heer beschikte niet over een termijn van 12 maanden vanaf de betekening van het vonnis, maar vanaf de uitspraak van het vonnis om tot het herstel van de plaats in de vorige staat over te gaan, en de betekening van het vonnis is pas na verloop van deze termijn gebeurd.

Bovendien blijkt uit niets dat zaterdagen, zondagen en feestdagen hier niet in aanmerking hadden mogen genomen worden. Indien de heer

meende in de onmogelijkheid te zijn op zulke dagen over te gaan tot het herstel van de plaats in de vorige staat, moest hij zich wat dat betreft tot de bodemrechter wenden, de beslagrechter die moet oordelen over het verbeurd zijn van dwangsommen, heeft hierover geen beoordelingsbevoegdheid.

12. De heer beroept zich op de schending van artikel 6 van het Verdrag tot bescherming van de rechten van de mens en de fundamentele vrijheden.

Hij roept in dat dit artikel bepaalt dat eenieder bij het vaststellen van zijn burgerlijke rechten en verplichtingen aanspraak kan maken op een eerlijke en openbare behandeling van zijn geschil binnen een redelijke termijn en dat deze redelijke termijn hier overschreden is. Vermits de feiten waarvoor hij veroordeeld is geworden, plaatsgevonden hebben tussen 1 mei en 10 juni 1992 zodat de uitvoering ervan – herstel van de plaats in de vorige staat – door de GEWESTELIJK STEDENBOUWKUNDIGE INSPECTEUR buiten elke redelijke termijn wordt gevorderd.

Het recht op de behandeling van een geschil binnen een redelijke termijn, strekt zich uit tot het recht op een tijdige uitvoering van een definitieve veroordelende rechterlijke beslissing. Dit impliceert dat een dergelijke beslissing niet abnormaal lang zonder uitwerking mag blijven als gevolg van het handelen of stilzitten van een overheid.

Echter, een partij tegen wie een veroordeling is uitgesproken en die de beslissing zelf kan uitvoeren maar nalaat dit te doen, mag zich niet op dat recht beroepen.

(Cass., 6 oktober 2005, A.R. C.03.0146.N, www.juridat.be)

Het was dus in de eerste plaats aan de heer [redacted] het correctioneel vonnis van 21 november 2001 te eerbiedigen, wat hij niet heeft gedaan.

Dit middel is bijgevolg ongegrond.

13. De heer [redacted] roept in dat volgens het correctioneel vonnis van 22 november 2001, de dwangsommen zijn toegekend aan de burgerlijke partij, dit is het Vlaams Gewest, en niet aan de gemachtigde ambtenaar die de herstellvordering kan uitvoeren en die gemachtigd werd om desgevaillend tot afbraak over te gaan.

Hieruit leidt de heer [redacted] af dat de GEWESTELIJK STEDENBOUWKUNDIGE INSPECTEUR niet over een uitvoerbare titel beschikt om te zijnen laste dwangsommen in te vorderen.

In het kader van de strafprocedure tegen de heer [redacted], heeft de gemachtigde ambtenaar op 28 juli 1993 een vordering ingesteld tot herstel van de plaats in de vorige staat onder verbeurte van een dwangsom. Het Vlaams Gewest heeft zich burgerlijke partij gesteld, wat niet onlogisch is gelet op het feit dat de gemachtigde ambtenaar in het raam van de strafrechtelijke procedure zelf niet als burgerlijke partij kan optreden: dergelijke burgerlijke partijstelling door de gemachtigde ambtenaar is niet ontvankelijk (K. WAGNER, Dwangsom (APR, 2003), nr. 224, blz. 197).

Het correctioneel vonnis van 22 november 2001 heeft de heer [redacted] veroordeeld tot het herstel van de plaats in de vorige staat onder verbeurte van een dwangsom "ten voordele van het Vlaams Gewest".

Dit belet echter niet dat de gemachtigde ambtenaar c.q. de GEWESTELIJK STEDENBOUWKUNDIGE INSPECTEUR toch tot tenuitvoerlegging kan overgaan voor wat betreft de verschuldigde dwangsommen: verbeurde dwangsommen komen hemzelf uiteraard niet toe maar hij vertegenwoordigt in zijn hoedanigheid van volmachtouder een publiekrechtelijke rechtspersoon – in casu het Vlaams Gewest (Cass. 24/12/2009, rolnummer C.06.0279.N; K. WAGNER, Dwangsom (APR, 2003), nr. 225, blz. 198).

Ten tijde van voormelde strafrechtelijke procedure trad een gemachtigde ambtenaar op voor het Vlaams Gewest, later werd deze (door het Decreet op de Ruimtelijke Ordening van 18 mei 1999) vervangen door de GEWESTELIJK STEDENBOUWKUNDIGE INSPECTEUR met eenzelfde takenpakket en bevoegdheden.

De heer [redacted] beroept er zich dus onterecht op dat de GEWESTELIJK STEDENBOUWKUNDIGE INSPECTEUR niet over een titel beschikt om over te gaan tot beslag ter invordering van de verschuldigde dwangsommen.

14. Het hoger beroep van de heer is bijgevolg ongegrond. Hij wordt dan ook veroordeeld tot de kosten.

In eerste aanleg is hij reeds tot de kosten van de GEWESTELIJK STEDENBOUWKUNDIGE INSPECTEUR veroordeeld zodat het hof hierover geen uitspraak meer moet doen.

In hoger beroep is er geen reden om af te wijken van het basisbedrag van de rechtsplegingsvergoeding voor niet in geld waardeerbare zaken (thans € 1.320 geïndexeerd), zoals trouwens door partijen begroot.

**OM DEZE REDENEN,
HET HOF,**

Rechtsprekende na tegenspraak,

Gelet op artikel 24 van de wet van 15 juni 1935 betreffende het gebruik der talen in rechtszaken;

Verklaart het hoger beroep van de heer ontvankelijk doch ongegrond, wijst hem van zijn hoger beroep af.

Veroordeelt de heer tot de kosten, voor de gewestelijk stedenbouwkundig inspecteur voor het grondgebied van de provincie Vlaams-Brabant vereffend op € 1.320 (rechtsplegingsvergoeding).

Aldus gevonnist en uitgesproken in openbare burgerlijke terechtzitting van de zeventiende kamer van het Hof van Beroep te Brussel op 16 april 2012.

Waar aanwezig waren:

Mevr. S. Gadeyne, alleenzettelend Raadsheer,
Mevr. B. Heymans, Griffier.

B. Heymans

S. Gadeyne